

Inventarisatie

Bestemmingsplan A2 Mariënwaard

november 2010

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

1	Toelichting	4
1.1	Inleiding en systematiek	4
2	Algemene richtlijnen	5
2.1	Algemene richtlijnen voor onderhoud en herstel (restauratie) van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen	5
2.2	Algemene richtlijnen voor onderhoud van waardevolle groenelementen	7
3	Inventarisatie en specifieke richtlijnen	8
3.1	Inventarisatie en specifieke richtlijnen van waardevolle cultuurhistorische elementen	8
3.2	Inventarisatie en specifieke richtlijnen van waardevolle groenelementen	14

1 Toelichting

1.1 Inleiding en systematiek

Het voorliggende deelrapport *Inventarisatie* vormt een van de drie onderleggers die ten doel hebben het cultureel erfgoed van A2 Mariënwaard, goed gemotiveerd en gedocumenteerd, planologisch te beschermen (zie hiervoor de toelichting en de regels van dit bestemmingsplan)

Het is van belang om rekening te houden met de wettelijke verplichtingen, zoals vermeld in de wet Ruimtelijke Ordening en zoals vastgesteld door jurisprudentie. De voornaamste bepaling hierbij is de verplichting om iedere beslissing of aanbeveling goed te motiveren.

De juridische consequenties worden vervolgens in de planverbeelding vastgelegd.

Het deelrapport *Inventarisatie* behandelt het bestemmingsplangebied A2 Mariënwaard op objectniveau. Het rapport dient als motivering voor de planologische bescherming van behoudenswaardige panden, complexen, objecten, structuren en groenelementen. Omdat niet alleen het pand, maar ook de directe omgeving van belang is ook deze bij het behoud van de specifieke karakteristiek meegenomen in de beschrijving.

Door de toevoeging van zowel algemene als specifieke richtlijnen kan het worden toegepast als instrument voor het beheer en de ontwikkeling op pand- of objectniveau en op structuurniveau.

Het deelrapport *Inventarisatie* is van belang bij de beoordeling van omgevingsvergunningen voor bouwen, aanleggen en sloop en bij de ontwikkeling van bouwplannen.

2 Algemene richtlijnen

2.1 Algemene richtlijnen voor onderhoud en herstel (restauratie) van dominante en kenmerkende bouwwerken alsmede voor waardevolle cultuurhistorische elementen

De algemene richtlijnen zijn hieronder weergegeven en onderverdeeld in twee categorieën: behoud zonder ontwikkeling en behoud door zorgvuldige ontwikkeling. De eerste categorie behoud is de meest wenselijke, de tweede categorie komt pas in beeld wanneer volledig behoud niet tot de mogelijkheden behoort. Binnen de twee categorieën is een onderverdeling gemaakt van het meest optimale uitgangspunt naar het minst wenselijke scenario. Bij de beoordeling van de plannen zal dan ook opeenvolgend een afweging worden gemaakt, waarbij het eerst genoemde uitgangspunt prevaleert boven de tweede. Bij deze afweging zal zorgvuldig gemotiveerd moeten worden waarom het bovenstaande uitgangspunt niet haalbaar blijkt.

Behoud zonder ontwikkeling

- **Behoud gaat voor vernieuwen**

Historische bouwmaterialen, structuren en constructies geven een pand belangrijke monumentale en historische waarde. Door de aanwezigheid hiervan is de geschiedenis en ontwikkeling van het monument duidelijk afleesbaar. Vervangen of wijzigen van de bestaande constructies, structuren, materialen, details en indien van toepassing waardevolle interieuronderdelen gaan ten koste van de authenticiteit. Deze waarde dient gerespecteerd te worden.

- **Herstel van authentiek materiaal**

Indien het bestaande materiaal in slechte staat is, wordt in eerste instantie onderzocht of technisch herstel mogelijk is.

Bij noodzakelijke vervanging van authentiek materiaal wordt tot op detailniveau uitgegaan van gelijksoortig materiaalgebruik conform bestaande toestand. Indien dit niet mogelijk blijkt dient aansluiting gezocht te worden bij de historische materialen en substanties, zelfs tot op het detailniveau van de samenstelling van de mortel voor het voegwerk.

- **Respect voor authenticiteit**

Bij restauratie moet men de historische gelaagdheid en de afleesbaarheid van het verleden in vormgeving, constructie en materiaalgebruik respecteren. Het transformatieproces, door verandering van het gebruik of functie, dat een gebouw door de tijd heen ondergaat, heeft een grote historische waarde. Een monument ontleent veelal zijn waarde aan de bouwgeschiedenis.

Indien het oorspronkelijke materiaal reeds volledig verloren is gegaan wordt niet gepleit voor reconstructie, maar voor een eigentijds ontwerp zodat de geschiedenis in alle eerlijkheid afleesbaar blijft en er geen falsificatie ontstaat.

Behoud door zorgvuldige ontwikkeling

- **Behoud door zorgvuldig ontwikkelen en vernieuwen**

Indien vanwege gemotiveerde redenen voor vernieuwing en ontwikkeling wordt gekozen, dient dit te geschieden vanuit de cultuurhistorische randvoorwaarden.

Toevoegingen dienen bij voorkeur tot stand te komen op, in of bij de minst kwetsbare plekken van het beschermde pand. Een eigentijds ontwerp heeft hierbij de voorkeur, waarbij moderne materialen mogelijk zijn, mits passend bij de bestaande textuur en het kleurengamma. Indien dergelijke ingrepen zorgvuldig zijn afgewogen en terughoudend worden vormgegeven zijn deze niet per definitie uitgesloten.

Daarnaast dienen de veranderingen of toevoegingen bij voorkeur reversibel zijn. Dit wil zeggen dat deze ooit weer ongedaan gemaakt kunnen worden zonder de monumentale waarden aan te tasten. De toe te passen technieken mogen geen mechanische, fysische of chemische schade toebrengen aan een monument.

- **Structuren eerbiedigen**

Externe hoofdstructuren moeten gerespecteerd worden; dit geldt voor de voor- en achtergevelrooilijnen en de herkenbaarheid van bouwvolumes, zoals achterhuizen, koetshuizen en tuinhuisen.

Ook de interne structuur dient zoveel mogelijk in tact te blijven. Indien de haalbaarheid dat vergt, mag bij herbestemming ingegrepen worden in de oorspronkelijke indeling en structuur van een pand, mits dit gebeurt met de grootst mogelijke zorgvuldigheid, optimaal aansluiting gezocht wordt bij het oorspronkelijke concept en gebleken is dat dit noodzakelijk is. Een noodzakelijk geachte doorbraak moet zodanig uitgevoerd worden, dat de oorspronkelijke structuur herkenbaar blijft.

- **Respect voor details**

De kwaliteit van een monument wordt vaak bepaald door de aanwezigheid van authentieke details. De oorspronkelijke detaillering in de vorm van voegwerk, gevelafwerkingslagen, decoraties, metselpatronen, roedeverdelingen in vensters, et cetera dient optimaal gerespecteerd te worden. Indien er sprake is van eigentijdse interventies, dient de detaillering qua maat en schaal in overeenstemming te zijn met het historische karakter van het pand.

- **Afweging bij sloop**

Indien in uitzonderlijke gevallen ondanks de monumentale waarden toch sprake is van een afweging tot gehele of gedeeltelijke sloop van een rijksmonument of dominant of kenmerkend object in het Maastrichts Planologisch Erfgoed dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden.

Dit wil zeggen dat bij de planvorming het volgende vereist is:

- een beargumenteerde onderbouwing dat behoud niet mogelijk is (technisch, ruimtelijk en financieel).
- documentatie van de te slopen onderdelen in de vorm van een bouwhistorische rapportage met fotomateriaal en opmetingstekeningen.

- **Archeologische toets bij graafwerkzaamheden**

Indien er graafwerkzaamheden plaatsvinden dieper dan 40 cm is archeologisch onderzoek verplicht indien:

- de ingreep gelegen is binnen een straal van 50 meter van een bekende vindplaats of historisch relict, omdat hierbinnen de kans groot is aanvullende informatie hierover aan te treffen.
- de ingreep gelegen is binnen de eerste stadsmuur (de zero-tolerance-zone), waar bij alle ingrepen een afweging gemaakt dient te worden om onderzoek uit te (laten) voeren.
- De ingreep gelegen is binnen:
 - de eerste en tweede stadsmuur of binnen een historische dorpskern en een omvang heeft van minimaal 250 m²
 - het buitengebied en een omvang heeft van minimaal 2500 m²

- **Bouwhistorisch-, cultuurhistorisch en/of gebrekenonderzoek**

Indien vooraf niet duidelijk is welke bouwkundige en monumentale kwaliteit of welke bouwkundige staat het object of onderdeel van het object heeft kan het zijn dat er bij de planbeoordeling een onderbouwing hiervan wordt vereist. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de indieningseisen van de vergunning en de planregels van het bestemmingsplan.

- **Zorgvuldigheid tijdens uitvoering werkzaamheden**

Historisch waardevolle elementen moeten tijdens restauratie- en verbouwingswerkzaamheden afdoende beschermd worden tegen beschadigingen.

Indien tijdens de uitvoering van vergunde werkzaamheden historische onderdelen te voorschijn komen waarvan het bestaan voordien niet bekend was, is de vergunninghouder verplicht dit te melden bij de gemeente Maastricht.

2.2 Algemene richtlijnen voor onderhoud van waardevolle groenelementen

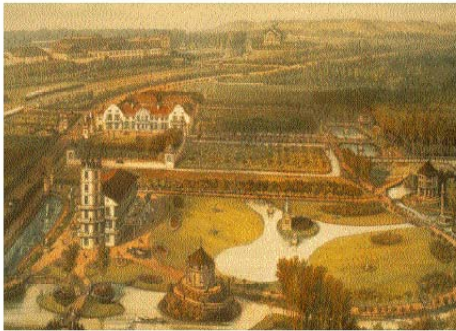
- Behoud gaat vóór vernieuwen, vervangen of wijzigen. Indien toch voor vernieuwing, vervanging of wijziging wordt gekozen vanwege bijvoorbeeld afsterven of ziekte, dient dit te geschieden vanuit de cultuurhistorische randvoorwaarden. De karakteristieke elementen en patronen in het landschap alsmede de sporen die de natuur en de mens in het landschap hebben achtergelaten, moet men zoveel mogelijk intact laten en het uiterlijk daarvan zoveel mogelijk behouden, respecteren en zo mogelijk versterken.
- Bij onderhoud en/of verandering moet men de plaatsing, vorm, groeiwijze, omvang en structuur respecteren. Er dient zoveel mogelijk aansluiting gezocht te worden bij de omgevingsarchitectuur en de cultuurhistorische karakteristiek.
- Bij herplant of nieuwe beplanting dient uitgegaan te worden van de oorspronkelijke soort, tenzij deskundig advies anders uitwijst.
- Geen schade in algemene zin mag worden toegebracht aan het waardevol groenelement alsmede moeten snoei- en onderhoudswerkzaamheden en/of het gebruik van bestrijdingsmiddelen, dusdanig uitgevoerd worden dat geen blijvende schade wordt toegebracht aan het waardevol groenelement.
- Bebouwing, aanleggen of slopen binnen, bij, op of aan een waardevol groenelement is alleen mogelijk indien de bestaande waarden van het waardevol groen element niet worden aangetast.

3 Inventarisatie en specifieke richtlijnen

3.1 Inventarisatie en specifieke richtlijnen waardevolle cultuurhistorische elementen

ADRES	Mariënwaard achter 61
GEGEVENS	Objectnaam: kerkhofmuur in bos achter landgoed Mariënwaard.
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element
FOTO'S	 Kerkhofmuur op het landgoed Mariënwaard
OMSCHRIJVING	De kerkhofmuur heeft een relatie gehad met de begraafplaats van het klooster van de <i>Zusters Franciscanessen van Boetvaardigheid en Liefde</i> die in 1875 op het landgoed Mariënwaard hun intrek hebben genomen. Bij het vertrek van de zusters naar Heythuizen (ca. 1980) is het kerkhof geruimd. Van het kerkhof is alleen de ommuring bewaard gebleven. Het terrein binnen deze ommuring ligt ruim een halve meter boven het omringende gebied. Er zijn geen sporen meer van zerken of andere relictten die bij een begraafplaats behoren. De muur is 40 x 40 meter in het vierkant en opgebouwd uit vierkante pijlers (oorspronkelijk 12; maar daarvan staan er nu nog maar vier overeind). Tussen de pijlers zijn lagere verbindingsmuurtjes. Op deze muurtjes en op de pijlers hebben kunststenen afdekplaten gelegen. De gehele muur verkeert momenteel in een ruïneuze staat. De afdekplaten van de pijlers liggen deels nog verspreid in het bos.
WAARDERING	De ruimtelijke waardering berust op de samenhang van het kerkhof met het landgoed Mariënwaard. De belevingswaarde van deze kerkhofruïne in een bosachtige omgeving is van uitzonderlijke betekenis.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. Objectgericht: de kerkhofmuur verkeert in een zeer vervallen staat en moet geconsolideerd worden om verder verval tegen te gaan. .

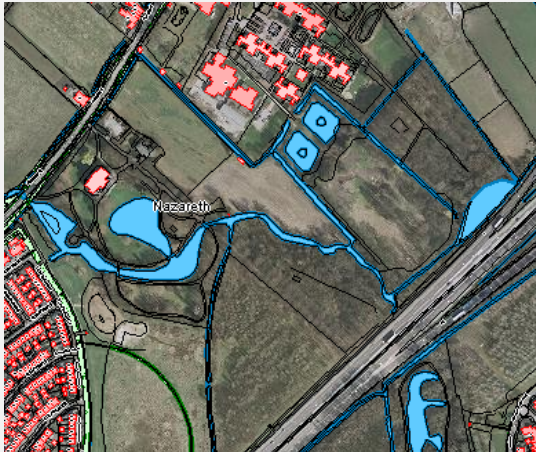
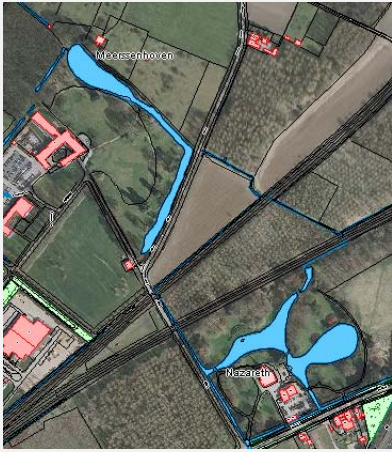
ADRES	Kruising Mariënwaard, Kruisdonk, Weert	
GEGEVENS	Objectnaam: wegkruis	
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element	
FOTO'S		
	Wegkruis	
OMSCHRIJVING	Sober cementstenen wegkruis met wit metalen corpus op bakstenen sokkel. Omringd door 4 bomen. Weg- en veldkruisen stonden doorgaans op kruisingen van wegen. Enerzijds als markering in het landschap, anderzijds had de kruising ook symbolische betekenis.	
WAARDERING	Weg- en veldkruisen zijn cultuurhistorisch waardevolle elementen omdat deze een uiting zijn van volksdevotie en het katholieke geloof van de omwonenden. Daarnaast zijn het subtiele markeringen in het landschap die de bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.	

ADRES	Meerssenerweg bij 1	
GEGEVENS	Objectnaam: boogbruggetje op achterterrein	
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element	
FOTO'S		
	<i>Boogbruggetje in 2010.</i>	<i>Album dédiee à mes amis (P. Regout 1865)</i>
OMSCHRIJVING	Het boogbruggetje ligt ten oosten van het landschapspark van het landgoed Petite Suisse (Dr. Poelsoord). Deze tuin is rond 1870 ontworpen door de Belgische tuinarchitect Gindra, voor de familie Regout. Het bruggetje overkluist de voedingsarm die de watertoevoer regelt tussen de Kanjel en de grote vijver in de tuin van Poelsoord. Blijkens de lithografisch voorstelling in het album dat Petrus Regout in 1865 liet vervaardigen (Album dédiee à mes Amis) leidt het boogbruggetje naar een klein vierkant paviljoen dat op hoge palen rust. Misschien was dit een jagershut of een duiventil. Van dit paviljoen zijn in het bos geen restanten meer te zien. Het bruggetje rust op rode bakstenen bruggenhoofden waartussen twee gebogen gietijzeren verbindingsbogen liggen. Op deze bogen liggen houten delen en daarlangs siersmeedijzeren leuningen. Het bruggetje heeft waarschijnlijk een oudere voorganger gehad: het huidige bruggetje dateert van ca. 1900.	
WAARDERING	De ruimtelijke betekenis berust op de samenhang van de boogbrug; de landschapstuin en het bos ten westen van deze tuin. De architectuurhistorische waarde van deze boogbrug wordt bepaald door romantische stijl, constructie, materiaalgebruik en ornamentiek.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. Objectgericht: de boogbrugbrug verkeerd in zeer vervallen staat en moet geconsolideerd worden om verder verval tegen te gaan.	

ADRES	Weert tegenover 11, perceel MT00, sectie I, nr. 4031
GEGEVENS	Objectnaam: Hekpijlers
STATUS	Waardevol cultuurhistorisch element
FOTO'S	 <i>Hekpijlers</i>
OMSCHRIJVING	Bakstenen hekpijlers met cementstenen afdekking, voorzien van een smeedijzeren hekwerk. Sober vormgegeven. Markeert de toegang tot de landerijen, die vermoedelijk oorspronkelijk bij het landgoed Vaeshartelt hebben gehoord.
WAARDERING	Van belang als cultuurhistorisch element in het landschap, als verwijzing naar het belang van het landgoed. Deze elementen dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het landschap.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

ADRES	Marathonweg
GEGEVENS	Objectnaam: Wielerbaan Geuselt
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	
OMSCHRIJVING	De voormalige wielerbaan Geusselt ligt tussen het tracé van de A2 en het kasteel Geusselt. De baan dateert uit 1895 en is een van de oudste wielerbanen van het land. De aanleg van de baan werd enkele Maastrichtse burgers bij de gemeente Amby ingediend op 5 december 1894: <i>"Aanvraag van de Heeren Theodorus Jansen, Max Du Moulin en Louis Hoeberechts"</i>. De baan is slechts herkenbaar aan het flauw oplopende talud van de wielerbaan, waarvan het noordwestelijk deel is afgesneden door de A2. Rond dit talud is ook de gracht voor een groot deel behouden gebleven. Deze gracht werd in de winterbaan gebruikt als ijsbaan. Voor meer achtergrondgegevens: zie de site www.wielerhistorie.wielrennenmaastricht.nl
WAARDERING	Op oude kaarten en hedendaagse luchtfoto's is de bijzondere wielerbaan nog zichtbaar als markant landschappelijk kenmerk. Van belang voor de sportgeschiedenis in het algemeen en de Limburgse wielersport in het bijzonder. Zeer zeldzaam typologisch sportrelict. Tastbaar overblijfsel van de levende wielersportcultuur van Limburg in het algemeen en Maastricht in het bijzonder. Voorloper op de bestemming van Geusselt als primair sportcentrum van Maastricht.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

3.2 Inventarisatie en specifieke richtlijnen van waardevolle groenelementen

ADRES	n.v.t. Landgoederenzone	
GEGEVENS	Objectnaam: waternetwerk rondom landgoederenzone	
STATUS	Waardevolle groenelement	
FOTO'S	 Waternetwerk rondom dr. Poelsoord en Mariënborg	 Waternetwerk rondom Kruisdonk en Vaeshartelt
OMSCHRIJVING	Het netwerk van water is de levensader van de Landgoederenzone. Dit is de basis van de ecologische waarden in het gebied en de waterpartijen in en rond de bestaande Landgoederen. Niet alleen de vijvers rondom de landgoederen behoren hiertoe, maar ook de grachten, beekjes en waterlopen. Deze stonden met elkaar in verbinding om de de verschillende landgoederen te voorzien van een goede wateraanvoer. Hiertoe behoren ook 2 grotere waterlopen met de benaming Gelei en Kanjel. De Gelei die kunstmatig is aangelegd moest ervoor zorgen dat in droge tijden het gebied ook voorzien werd van water vanuit de Geul. De Kanjel was een van nature ontstaan beekje in de laaggelegen gebieden ten zuiden van de Landgoederen. Doordat in de loop der tijd de van nature natte plekken droog kwamen te liggen door de aanleg van vijvers, sloten en grachten kregen de beken een kunstmatige loop. In tijden van droogte kon er vanuit de Rothermolen water vanuit de Geul het systeem ingelaten worden.	
WAARDERING	Het watersysteem is van belang vanwege de hoge cultuurhistorische waarden van het ingenieus aangelegde systeem. De cultuurhistorische waarden worden met name gevormd door het bewust aangelegde watersysteem die de verschillende landgoederen met elkaar verbond. Daarnaast heeft water een hoge landschappelijke waarde en draagt in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit.	

RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

ADRES	Beukenlaan	
GEGEVENS	Objectnaam: Beukenlaan bij Vaeshartelt	
STATUS	Waardevol groenelement	
FOTO'S		
	<i>Beukenlaan bij Vaeshartelt</i>	
OMSCHRIJVING	Historische beukenlaan in de landgoederenzone; Het historische tracé van de Kastanjelaan vangt aan bij kasteel Vaeshartelt en loopt vervolgens in zuidwestelijke richting. De laanstructuur komt al voor op de Tranchotkaart uit 1826. De laan loopt parallel aan de Meerssenerweg en is beplant met rode beuken, die momenteel dus ongeveer 2 eeuwen oud zijn.	
WAARDERING	De laan heeft historisch-ruimtelijke waarde, vanwege de bijzonder gegroeide ruimtelijke samenhang van het grondgebruik, bewoningsgeschiedenis en landschappelijke omgeving. Ook heeft de laan cultuurhistorische waarde die is gelegen in de infrastructurele ontsluiting van dit gebied; daarbij is de weg van belang voor de historische geografie.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. Objectgericht: het verdient aanbeveling om de hoge beuken terug te snoeien omdat de bomen veel last hebben van stormschade en omdat ze ook veel dode takken dragen.	

ADRES	Kruisdonk naast nr. 63	
GEGEVENS	Objectnaam: Meidoornhaag rondom perceel ABY00, sectie C, nr. 2062	
STATUS	Waardevol groenelement	
FOTO'S	 <i>Meidoornhaag rondom perceel</i>	
OMSCHRIJVING	Meidoornhaag rondom perceel. Meidoornhagen zijn traditionele erfafscheidingen rondom agrarische percelen in Limburg. Meidoornhagen hebben eeuwenlang het aanzien van ons cultuurlandschap bepaald. Voordat het prikkeldraad werd uitgevonden werden akkers en weilanden van elkaar gescheiden door meidoornhagen.	
WAARDERING	De haag is waardevol vanwege het agrarische karakter dat benadrukt wordt en heeft cultuurhistorische en typologische waarde vanwege het gebruik van meidoorn als historische haagsoort om akkers en weilanden af te schermen.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.	

ADRES	Marathonweg bij 1
GEGEVENS	Objectnaam: solitaire bomen
STATUS	Waardevolle groenelement
FOTO'S	 <i>Luchtfoto met s-curve solitaire bomen</i> <i>waardevolle solitaire bomen voor kasteel Geusselt</i>
OMSCHRIJVING	Een reeks solitaire bomen die in een S-curve ten oosten van kasteel Geusselt zijn geplaatst. Een groot aantal van deze bomen is van een aanzienlijke ouderdom. De bomen dragen in grote mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied, en zijn hierdoor een essentieel onderdeel van de groenvoorziening. Daarnaast dienen ze als een groen scherm voor het Geusseltkasteel zodat deze enigszins wordt afgeschermd van de bedrijfslocatie ten zuiden en de autosnelweg ten westen hiervan.
WAARDERING	De solitaire bomen zijn beeldbepalend en dragen bij aan de karakteristiek van het coulissenlandschap van het Geusselpark. De solitaire bomen behoren bij het ruimtelijk beeld van kasteel Geusselt en zijn van waarde in de ruimtelijke en structurele samenhang.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

ADRES	Mariënwaard 61: op achterterrein
GEGEVENS	Objectnaam: restanten baroktuin Mariënwaard.
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 <i>Restanten baroktuin Mariënwaard</i>
OMSCHRIJVING	Restanten van de baroktuin van het landgoed Mariënwaard. Bij het landgoed Mariënwaard behoren twee baroktuinen: direct aan de Meerssenerweg ligt een kleine ommuurde tuin waarvan nog twee tuinpaviljoens behouden zijn gebleven. Deze tuinaanleg maakt deel uit van het Rijksmonument Mariënwaard 61.(monumentnummer 326352) . Ten oosten van deze ommuurde tuin liggen de restanten van een grotere baroktuin. De formele aanleg van deze grote baroktuin is in het landschap nog duidelijk afleesbaar. De middenas van deze tuin staat feitelijk loodrecht op de Meerssenerweg en oriënteert zich dus min of meer van het noordwesten naar het zuidoosten. Aan de noordwestelijke zone zijn twee rechthoekige waterbassins behouden gebleven. Rondom de gehele tuin ligt een gracht die aan de zuidzijde wordt gevoed door de Kanjelbeek.
WAARDERING	De restanten van de baroktuin vormen een cultuurhistorische en landschappelijke eenheid met het landgoed Mariënwaard en de kleine baroktuin die direct aan de Meerssenerweg grenst. De tuinaanleg met de waterbekkens en de bewaard gebleven aardwerken, vormen een samenhangend ruimtelijke, landschappelijke eenheid met de aanleg van het landgoed Mariënwaard.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. Objectgericht: het verdient aanbeveling dat de samenhang tussen deze tuin en landgoed Mariënwaard wordt hersteld: O.A. door het amoveren van de paviljoens van het zorgcentrum Xonar en door het herstellen van de zichtrelatie tussen de twee baroktuinen. De aanwezige restanten van de waterlopen en aardwerken moeten geconsolideerd worden. De struiken uit de vijvers dienen verwijderd te worden.

ADRES	Kruising Mariënwaard, Kruisdonk, Weert	
GEGEVENS	Objectnaam: 4 Lindenbomen rondom veldkruis	
STATUS	Waardevolle groenelement	
FOTO'S	 <i>4 bomen rondom het wegkruis</i>	
OMSCHRIJVING	4 Lindenbomen rondom een wegkruis. Rondom het wegkruis zijn 4 bomen geplant in de jaren 90 ter vervanging van oude Lindenbomen. Rondom wegkruisen werden van oudsher vaak bomen geplant. Dit had een symbolische betekenis. Het duidde niet alleen op de vruchtbare grond, maar zorgde er ook voor dat de blik van de voorbijganger naar de goddelijke hemel werd geleid. De bomen bieden ook als het ware een vorm van bescherming zodat het kruis beschut wordt tegen barre weeromstandigheden. De keuze van de boomsoort heeft ook een symbolische betekenis. Zo heeft de lindeboom al in de voorchristelijke tijd een beschermende functie tegen blikseminslag en werd onder de lindeboom rechtgesproken omdat de linde al zijn bladeren zou verliezen op het moment dat er een onschuldige werd veroordeeld. Volgens de christelijke overlevering was het kruis waaraan Christus stierf ook gemaakt van lindehout. De hartvormige bladeren verwijzen naar de onuitputtelijke liefde van Christus voor het volk. De jonge twijgen onder aan de stam duiden op een hoge vruchtbaarheid. Zie ook bij waardevolle cultuurhistorische elementen	
WAARDERING	De bomen hebben cultuurhistorische waarde vanwege de onlosmakelijke verbondenheid met het wegkruis en de symbolische betekenis daarvan.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.	

ADRES	Meerssenerweg bij 1	
GEGEVENS	Objectnaam: Beukenlaan op achterterrein Dr Poelsoord.	
STATUS	Waardevol groenelement	
FOTO'S		
	<i>Beukenlaan achter dr. Poelsoord</i>	
OMSCHRIJVING	Historische beukenlaan in de landgoederenzone. Het historische tracé van deze beukenlaan staat loodrecht op de Meerssenerweg en loopt van noordwest naar zuidoost. Oorspronkelijk vormde deze laan de verbinding tussen het Landgoed Dr. Poelsoord en Amby . Deze relatie is door de aanleg van de autoweg A2 niet meer herkenbaar. De laan vormt feitelijk de noordelijke begrenzing van het Landgoed Petite Suisse (Dr. Poelsoord). De laanstructuur is ook in samenhang met de landschappelijke tuin van Petite Suisse aangelegd: deze tuin is rond 1870 ontworpen door de Belgische tuinarchitect Gindra, voor de familie Regout.	
WAARDERING	De laan heeft historisch-ruimtelijke waarde, vanwege de ruimtelijke samenhang van het grondgebruik, bewoningsgeschiedenis en landschappelijke omgeving. Ook heeft de laan cultuurhistorische waarde die is gelegen in de infrastructurele ontsluiting van dit gebied; daarbij is de weg van belang voor de historische geografie.	
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2. Objectgericht: het verdient aanbeveling om de hoge beuken terug te snoeien omdat de bomen veel last hebben van stormschade.	

ADRES	Weert
GEGEVENS	Objectnaam: Monumentale bomen langs laan richting Vaeshartelt
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 <i>Laan richting Vaeshartelt</i> <i>Monumentale bomenlaan</i>
OMSCHRIJVING	Laan van zomereiken langs de weg Weert. De laan richting Vaeshartelt is aangelegd in 1939.
WAARDERING	De monumentale laan heeft een cultuurhistorische waarde als onderdeel van de Landgoederenzone. Van belang voor het ruimtelijk beeld en ruimtelijke samenhang in de Landgoederenzone. Het benadrukt de toegang richting het landgoed Vaeshartelt.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

ADRES	Weert
GEGEVENS	Objectnaam: Bomenrij langs de Weert
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 <i>Bomenrij langs de Weert</i>
OMSCHRIJVING	Bomenrij van zomereiken langs de weg Weert aangelegd in 1920 .
WAARDERING	De monumentale bomenrij heeft een cultuurhistorische waarde als onderdeel van de Landgoederenzone. Van belang voor het ruimtelijk beeld en ruimtelijke samenhang in de Landgoederenzone. Het benadrukt de toegang richting het landgoed Vaeshartelt.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.

ADRES	Weert
GEGEVENS	Objectnaam: Meidoornhaag langs de Weert, langs perceel, MTT00, sectie I, nr. 4031
STATUS	Waardevol groenelement
FOTO'S	 <i>Meidoornhaag langs de Weert</i>
OMSCHRIJVING	Meidoornhaag als perceelsafschieding langs perceel, MTT00, sectie I, nr. 4031. Meidoornhagen zijn traditionele erfafscheidingen rondom agrarische percelen in Limburg. Meidoornhagen hebben eeuwenlang het aanzien van ons cultuurlandschap bepaald. Voordat het prikkeldraad werd uitgevonden werden akkers en weilanden van elkaar gescheiden door meidoornhagen.
WAARDERING	De haag is waardevol vanwege het agrarische karakter dat benadrukt wordt en heeft cultuurhistorische en typologische waarde vanwege het gebruik van meidoorn als historische haagsoort om akkers en weilanden af te schermen.
RICHTLIJNEN	Zie toelichting • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. • Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud van de waardevolle groenelementen, zie paragraaf 2.2.